

Kadri Mets

Saatja: Kadri Mets
Saatmisaeg: reede, 1. märts 2024 15:31
Adressaat: 'kyllicki@vaegkuuljad.ee'
Teema: RE: Idee ja küsimus Eesti Vaegkuuljate Liidult

Tere Külliki!

Aitäh, et pöörudusid meie poole seoses küsimusega, kas meil on mõni idee, kuidas Kuulmisbussi saaks rakendada mõne projekti, fondi, uuringu või skriiningu heaks tööle. Täna Sind ka selle eest, et selgitasid ja ilmetasid arvudega Kuulmisbussi tööd.

Peame Eesti Vaegkuuljate Liidu tööd, sh Kuulmisbussi eestvedamist oluliseks.

Hetkel saame vastuseks Sinu küsimusele öelda vaid järgmist:

- Sotsiaalministeerium toetab riigieelarvelise eraldise kaudu EPIFondi 2024. aastal 1,5 miljoni euroga, mis jaguneb EPIFondi nõukogu otsuse järgi enamikus EPIKoja (300 000 eurot), puudespetsiifiliste liitude (510 000 eurot) ja maakondlike kodade (510 000 eurot) tegevustoetuseks. Ministeeriumite ühine otsus on, et edaspidi ei soovita maksta huviorganisatsioonidele tegevustoetuseid, vaid soovitakse jätkata ainult strateegilise partnerluse korras organisatsioonide rahastamisega. 2026. aastast soovime ka puuetega inimeste valdkonnas üle minna strateegilise partnerluse mudelile.
- Oleme Kuulmisbussi toetanud kui me veel selliseid väikeprojekte toetasime. Kahjuks ei ole meil hetkel sobivaid taotlusvoore, kus saaks toetusele kandideerida.
- Ühe võimalusena toon välja ka nn Leader toetusmeetme. Täpsemalt Euroopa Sotsiaalfond+ (edaspidi ESF+) vahenditega rahastatakse maapiirkonnas tegutsevate kohalike tegevusrühmade juhitud kohaliku arengu ühisstrateegiate elluviimist. Toetusega rahastatakse ühisstrateegia tegevusi, mis aitavad kaasa:

- 1) pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamisele ning hoolduskoormuse leevendamisele;
- 2) inimväärikuse tagamisele, sealhulgas vaesuse vähendamisele ja sotsiaalse kaasatuse suurendamisele.

Hetkel on RTK-s avatud toetusmeede Kogukonna juhitud kohalik areng, mis on suunatud kohalikele tegevusrühmadele, kellel on regionaalministri strateegia heakskiitmise otsus ESF+ tegevuste kohta. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametisse esitas taotluse 26 kohalikku tegevusrühma, kelle kontaktid leiab [siit](#). Peale RTK poolt läbiviidud kogukonna juhitud kohaliku arengu taotlusvooru lõppemist ja toetuse määramise ostuste tegemist, hakkavad kohalikud tegevusrühmad korraldama oma tegevuspiirkonnas minitaotlusvoore, mida on neil võimalik korraldada kuni 2030. aasta 31. märtsi. Miniprojektide valikukriteeriumid seab ja nende alusel hindab miniprojekte kohalik tegevusrühm ise. Läbiviidava taotlusvooru osas avaldab tegevusrühm eelnevalt kohalikus meedias või oma veebilehel info taotlusvooru toimumise jmt. kohta. Soovitan minitaotlusvoorude toimumise osas suhelda otse tegevusrühma esindajatega ja jälgida nende veebilehel olevat infot.

Palun anna teada kui Sul tekkis täiendavaid mõtteid või küsimusi.

Hea meelega mõtleme Eesti Vaegkuuljate Liiduga kaasa ka edaspidi.

Heade soovidega

Kadri Mets

nõunik | Hoolekande osakond

5913 7972 | Kadri.Mets@sm.ee

From: Eesti Vaegkuuljate Liit <kylliki@vaegkuuljad.ee>
Sent: Tuesday, January 16, 2024 8:29 PM
To: Signe Riisalo <Signe.Riisalo@sm.ee>
Subject: Idee ja küsimus Eesti Vaegkuuljate Liidult

Tere, hea Signe!

Nagu lubatud, kirjutan Teile oma mõtetest, mida ei jõudnud eelmisel kohtumisel rääkida. Soovisin peale ametlikku koosolekut väikest hetke, aga teen seda nüüd hoopis põhjalikumalt.

Ilmselt olete kuulnud, et Eesti Vaegkuuljate Liidul on aastast 2021 Kuulmisbuss. Oleme bussi soetanud annetajate toel, samuti oleme hankinud kogu sisustuse (ehitanud bussi kuulmistesti boksi) ja aparatuuri (audiomeetrid, arvutid, printerid). Lisaks Kuulmisbussiga ringisõitvale meeskonnale varustamisele oleme ostnud audiomeetreid ka mõnede maakondlikele kuulmisnõustajatele, kes aitavad inimesi kohapeal, nii ei pea ootama, millal Kuulmisbuss nende kodukohta jõuab. Esmatasandi kuulmisnõustajaid oleme koolitanud projektide toel, peagi on jälle uued koolitused tulemas. Hetkel on meil ca 15 tegevõustajat.

Aga ideest, mida rääkida tahtsin. Oleme pea kolme aasta jooksul Kuulmisbussi kenasti käima saanud, seda teatakse ja oodatakse, kuulmis-skriiningud on usaldusväärsed, kuulmiskeskused on saanud hüppeliselt kliente juurde ning need inimesed, kellel on juba välja antud kuuldeaparaadid, aga pole osanud kasutada-hooldada, on need nõustajate abil töökorda saanud. Teeme seda tööd aga endiselt annetuste ja vabatahtlikkuse alusel. Igal pool, kus me käime, arvatakse, et see on riiklikult rahastatud, nii nagu mõned muud bussid, mis samuti külast kulla ringi liiguvad. Suur on inimeste imestus ja imetus, kui räägime, et see buss on Eesti Vaegkuuljate Liidu oma, meie nõustajad on vastava koolituse läbinud, suuremalt jaolt ise ka kuulmislangusega, kasutavad erinevaid abivahendeid. Tänu sellistele nõustajatele on abivajajad julgemad ise abi küsima ja esimesi samme astuma oma kuulmistervise suunas. Kuulmisbuss aga nõuab hooldust, kütust, vaja on maksta nõustajate kulud ja uuendada tehnikat. Pelgalt annetuste rahade eest ei ole see pikas perspektiivis väga mõistlik. Vajadus aga on suur ning Kuulmisbussi meeskonda oodatakse aina rohkemates kohtades, lisandunud on ka koolid-lasteaiad-noortekeskused.

Minu küsimus oleks see- kas Teil on mõni idee, kuidas Kuulmisbussi saaks rakendada mõne projekti, fondi, uuringu või skriiningu heaks tööle?

Aastaid tagasi, kui sotsiaalminister oli Helmen Kütt, saime oma ideest- tuua maale kirjutustõlketeenus, tema abiga kujundatud sellest riikliku teenuse. Meie andsime hoo sisse, kirjutasime ühe projekti, mille raames läksid esimesed kirjutustõlgid Soome õppima ning Helmen hoolitses selle eest, et leidsid üks ESF projekt, mille raames seda hakati piloteerima. Praeguseks on sellest saanud kvaliteetne teenus, mille üle olen ääretult uhke. Näen, et Kuulmisbussist võiks samamoodi saada selline ääretult vajalik teenus, mida rahastatakse riiklikest vahenditest. Juba aastaid on tehtud uuringuid, kus on leitud seos dementsuse ja Alzheimeri ning kuulmislanguse vahel. Kui inimene ei kuule, eraldub ja kapseldub ning dementsus tekib seetõttu oluliselt kiiremini. Kuulmislangust on juba 20 % elanikkonnast ja aina rohkem esineb seda noortel (meil on Tervisekassa ja SKA andmed ning WHO prognoos).

Veidi statistikat ka Kuulmisbussi kohta.

Kuulmisbuss on 2021- 2023 aastal läbi sõitnud 13 762 kilomeetrit, esmatasandi kuulmisnõustajad on külastanud kõiki maakondi. Mõnes kohas on Kuulmisbuss oma tiimiga olnud ka mitmel korral. Kokku on kuulmist kontrollitud 2009 inimesel, mehi oli nende seas 674 ja naisi 1335. Normkuulmine oli vaid 437 inimesel ehk 21 protsendil testitutest. Keskmine vanus on testitutel olnud 59,9.

Külstatatud on ka koole ja noortekeskuseid nii Vormsil kui ka Hiiumaal.

Kuuldeaparaatide hooldusi tehti 509 korral. Kokku on abi saanud 2518 inimest.

Jään siis Teie mõtteid ootama- Teil on tõenäoliselt kõige parem info selle kohta, millised võiksid olla Kuulmisbussi võimalused aastatepikkuseks tööks.

Lugupidamisega

Külliki Bode

Eesti Vaegkuuljate Liit

53 478 422